

Boganmeldelse

På sporet af et dannet helsevæsen

ved tidligere underviser på Danmarks Sygeplejerskehøjskole og stud teol. Vibeke Frimodt

I sundhedsvæsenet arbejder man i relationer med andre mennesker, både patienter, pårørende og kollegaer. I alle disse relationer har det etiske en central plads: derfor er det så vigtigt, at vi som helsearbejdere optræder dannet.

Herdis Alsvågs ønske med bogen er, at rette speciel opmærksomhed mod etik og dannelse i helsevæsenet, og undersøge hvilken betydning viden om de fænomener har for helsearbejdernes møde med patienter og pårørende.

Bogen er en videnskabelig monografi baseret på hendes forskningsprojekt: "På sporet af et dannet helsevæsen".

Hvilken betydning har så dannelse i dette felt? Patienter og pårørende møder både dannede personer, og personer som mangler dannelse. Bogen præsenterer patienter og pårørendes erfaringer med sundhedsvæsenet sammen med tænkning og teorier om dannelse. Bogen formår på en fremragende måde at beskrive etik og dannelse.

Forfatteren redegør for de mange elementer, der kan indgå i dannelse. Moral, pålidelighed, ærlighed, ansvarlighed og pligtfølelse. Det handler både om takt, tone, æstetik, samt om holdning og måden, vi kommer andre mennesker i møde på.

Man kan skelne imellem uddannelse og dannelse ved at sige, at uddannelse er afgrænset af en begyndelse og en afslutning, hvorimod dannelse er en livslang projekt.

I forfatterens interview med patienter og pårørende får læseren indsigt i, hvad dannelse kan indeholde og betyde for den i omsorgsarbejde. Et sundhedsvæsen uden omsorg får konsekvenser for livslyst, livshåb, læring og sundhed. Glæden hører med til dannelsen, og glæden må dannes. Nogle patienter fortæller om, hvilken positiv betydning humør og humor har haft for dem, da de var på sygehus. Når vi ler, bliver vi glade. Hvad søvnen er for kroppen, er glæden for ånden, fordi den giver livskraft. Derfor er glæden fundamental

for menneskene, friske såvel som syge. Den etiske fordring handler om, at anvende humor og glæde på patienternes præmisser, til rette tid og sted.

Hvad skal dannelsen tage vare på? Herdis Alsvåg gør sig mange pædagogiske og omsorgsfaglige overvejelser over, hvilke faktorer der påvirker de sygeplejestuderendes dannelse/uddannelse til professionel omsorg. Hvert kapitel i bogen afsluttes med refleksionsspørgsmål, der sætter fokus på dannelse. En vigtig håndsækning til studiegrupper i sygeplejerskeuddannelsen og til uddannede sygeplejersker.

Dannelse er ikke noget, man har, men noget man hele tiden er på vej til – eller på vej væk fra. For her kommer problemet. Forfatteren peger på, at flere undersøgelser viser, at den omsorg og det engagement sygeplejestuderende har når de påbegynder uddannelsen, reduceres i løbet af uddannelsesforløbet. At bevare og videreudvikle de studerendes dannelsepotentialer, er derfor en stor pædagogisk udfordring.

Bogen kan varmt anbefales, fordi den giver en grundig teoretisk beskrivelse og analyse af dannelse. Bogen lever op til sit formål, fordi den hele tiden medtænker, hvilke synspunkter patienter og pårørende har på dannelse i sundhedsvæsenet. Bogen er skrevet i et letlæst norsk sprog, hvilket gør den velegnet til at, den der læser individuelt eller i en studiegruppe, vil blive klogere på, hvorfor viden om dannelse er nødvendigt i omsorg og omsorgsarbejde i sundhedsvæsenet

Herdis Alsvåg

På sporet af et dannet helsevæsen

Akribe 2010

120 sider

Pris: 230 kr.